

Transportstyrelsens föreskrifter om förarprov, behörighet B;

TSFS 2012:43

Utkom från trycket
den 5 juni 2012

beslutade den 24 maj 2012.

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 8 kap. 5 § körkortsförordningen (1998:980) och 7 kap. 2 § militärtrafikförordningen (2009:212).

VÄGTRAFIK

Inledande bestämmelser

1 § Dessa föreskrifter gäller förarprov som avläggs för körkort med behörighet B.

2 § Förarprovet ska säkerställa att sökanden har de kunskaper och den förmåga samt uppvisar det beteende som krävs för att köra det slag av fordon som provet avser. Därför ska utbildningsmålen i den kursplan som fastställts av Transportstyrelsen ligga till grund för innehållet i och bedömningen av provet.

Kunskapsprov

3 § Den sökande ska ha de kunskaper och insikter som krävs för att förstå hur man kör i trafik på en för miljön och trafiksäkerheten acceptabel nivå. Kunskaperna och insikterna ska omfatta reglerna för förare och fordon, vad som gäller i olika trafikmiljöer och trafiksituationer, samspelet med andra trafikanter och personliga förutsättningar.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG av den 20 december 2006 om körkort (EUT L 403, 30.12.2006, s. 18, Celex 32006L0126), senast ändrat genom kommissionens direktiv 2011/94/EU (EUT L 314, 29.11.2011, s. 31, Celex 32011L0094).

Manövrering, fordon och miljö

4 § Kunskapsprovet innehåller i fråga om manövrering, fordon och miljö frågor om

1. särskilda bestämmelser:
 - handlingar som ska medföras under färd, och
 - säkerhetsfaktorer som rör fordonet och passagerarna,
2. säkerhetsfaktorer som har samband med fordonets last,
3. miljöaspekter på fordonets användning, till exempel:
 - måttlig bränsleförbrukning,
 - begränsning av avgasutsläpp,
 - buller, och
 - lämplig användning av ljudsignal,
4. egenskaper och utrustning som har betydelse för trafiksäkerheten:
 - de vanligaste felen, särskilt på styr-, upphängnings- och bromssystem, däck, belysning, körriktningssystem, reflexanordningar, backspeglar, vindruta och vindrutetorkare, avgassystem, bilbälten och signal, och
 - fordonets säkerhetsutrustning och säkerhetsutrustning för barn, samt
5. andra vägtrafikanter:
 - risker som är förknippade med att köra vissa fordonstyper, till exempel begränsade siktmöjligheter för förarna.

Körning i olika trafikmiljöer

5 § Kunskapsprovet innehåller i fråga om körning i olika trafikmiljöer frågor om

1. vägtrafikbestämmelserna:
 - väjningsplikt, hastighetsbegränsningar, vägmärken, vägmarkeringar och signaler,
2. vägen:
 - principerna för hur och varför man håller ett säkert avstånd mellan fordon, och
 - bromssträckor och väghållning vid olika väder- och vägförhållanden,
3. andra vägtrafikanter:
 - de mest utsatta kategorierna av trafikanter, till exempel barn, gående, cyklisterna och personer med funktionshinder, och
4. särskilda bestämmelser:
 - regler för hur föraren ska handla vid en trafikolycka och vilka åtgärder man kan vidta.

Resande med bil i speciella sammanhang

6 § Kunskapsprovet innehåller i fråga om resande med bil i speciella sammanhang frågor om

1. föraren:
 - reaktionstid och förmåga att fatta beslut,

- hur alkohol, andra droger, mediciner, sjukdom, psykiskt tillstånd, stress och trötthet påverkar människan, och
 - hastighetens inverkan på riskerna, samt
2. vägen:
- riskfaktorer förknippade med körning vid olika vägförhållanden och särskilt hur riskerna kan ändras till följd av vädret och tiden på dygnet,
 - olika vägtypers egenskaper och de krav som gäller vid körning på olika vägtyper, och
 - säker körning i vägtunnlar.

Personliga förutsättningar och målsättningar i livet

7 § Kunskapsprovet innehåller i fråga om personliga förutsättningar och målsättningar i livet frågor om

1. föraren:
 - betydelsen av uppmärksamhet och samspel med samt attityder till andra vägtrafikanter,
 - uppfattnings- och omdömesförmåga, och
 - gruppsytryck och impulsiva handlingar, samt
2. andra vägtrafikanter:
 - riskfaktorer som är förknippade med såväl egen som andra trafikanters bristande erfarenhet och uppmärksamhet.

Krav på fordon

8 § Körprovet ska genomföras med en lämplig personbil eller lätt lastbil med en tjänstevikt av lägst 1 000 kg och en totalvikt av högst 3 500 kg. Bilen ska ha godkända bilbälten av trepunktstyp i framsätena. Sökanden ska själv tillhandahålla ett sådant fordon.

9 § Bilen ska kunna köras med en hastighet av minst 100 km/tim och vara utrustad med

- dubbelkommando för färd bromsen,
- extra invändig backspegel för passagerare i framsätet, och
- huvudstöd för framsätena.

Bestämmelserna gäller inte vid förarprov som avläggs i gymnasieskolan.

10 § Bestämmelserna i 8 och 9 §§ gäller inte för körprov som avläggs av

1. en rörelsehindrad person där fordonet särskilt har utrustats för att brukas av den rörelsehindrade, eller
2. en person som förelagts om att ge in bevis om godkänt förarprov enligt 10 kap. 3 § körkortslagen (1998:488).

Kravet på godkända bilbälten ska dock vara uppfyllt.

Körprov

11 § Den sökande ska kunna kontrollera att vissa för trafiksäkerheten viktiga funktioner i bilen motsvarar fastställda krav och fungerar tillfredsställande.

Den sökande ska kunna uppvisa den rutinmässiga färdighet i manövrering som krävs för att köra fordonet på ett trafiksäkert och miljövänligt sätt. Den sökande ska kunna uppfatta och hantera risker som uppstår under körningen. Han eller hon ska även visa gott omdöme i samspelet med andra trafikanter och i olika trafiksituationer.

12 § Körprovet ska bestå av säkerhetskontroll samt körning i och utanför tätort. Den sökande ska köra mot angivet mål eller efter angiven färdväg under sammanlagt minst 25 minuter. Körningen ska om möjligt utföras på gator och vägar under förhållanden med varierande ytskikt, vägbredd, sträckning och trafikintensitet.

13 § Vid omprov efter tidigare underkänt körprov ska, om möjligt, särskilt de delar ingå som ledde till det tidigare underkännandet.

Säkerhetskontroll behöver inte genomföras om sådan kontroll redan godkänts vid tidigare prov.

Manövrering, fordon och miljö

Säkerhetskontroll

14 § Körprovet ska inledas med en säkerhetskontroll. I denna ska ett slumpmässigt urval av följande ingå:

- belysning, körriktningsskyltar, reflexer och signal,
- vindrutetorkare och spolare,
- styrning,
- bromsar,
- däck och fälg,
- vätskor (till exempel spolärvätska, kylarvätska och motorolja), och
- varningssystem.

15 § Om brister upptäcks vid säkerhetskontrollen ska den sökande föreslå hur de kan åtgärdas.

16 § Om den sökande använder en checklista för säkerhetskontrollen, får den inte innehålla anvisningar för hur kontrollen ska genomföras.

17 § Förarprovaren ska kontrollera att sökanden vid behov

- ställer in säte och ratt för att få en korrekt körställning,
- justerar bilbälte, huvudstöd och backspeglar, och
- kontrollerar att dörrarna är stängda.

18 § Manövreringen ska omfatta minst två av följande moment, varav minst ett ska gälla backning:

- backning med sväng, där rak backning ingår före eller efter svängen,
- vändning,
- parkering, och
- effektiv bromsning.

Manövreringen kan dessutom omfatta följande moment

- start i med- och motlut, och
- användande av reglage.

Körning i olika trafikmiljöer

19 § Bedömningen ska särskilt avse sökandens

1. förmåga att förutse risker och anpassa körningen därefter,
2. uppmärksamhet på annan trafik och på den information som lämnas genom vägmärken, trafiksignaler, vägmarkeringar, tecken av polisman och andra anvisningar,
3. förmåga att anpassa hastighet och avstånd till andra fordon med hänsyn till sikt, vägens beskaffenhet och övriga trafikförhållanden,
4. förmåga att använda en körteknik som medför låg bränsleförbrukning, och

5. uppträdande vid

- färd i vägkorsning,
- färd i cirkulationsplats,
- färd i vägtunnlar,
- val av körfält och placering av fordonet på vägen,
- infart på och avfart från motorväg, motortrafikled eller liknande,
- möte och omkörning,
- passerande av järnvägs- och spårvägs-korsning, övergångsställe och cykelöverfart, oskyddade trafikanter, parkerade eller stillastående fordon, vägarbete och andra hinder,
- vändning och parkering,
- risksituationer, och
- i- och urstigning.

Undantag

20 § Undantag från dessa föreskrifter prövas av Transportstyrelsen.

-
1. Denna författning träder i kraft den 19 januari 2013.
 2. Genom denna författning upphävs Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2011:12) om förarprov, behörighet B.

På Transportstyrelsens vägnar

JACOB GRAMENIUS

Maria Åkerlund
(Väg- och järnvägsavdelningen)